

Waarom verse data zo eng kunnen zijn

Martin Heijnsbroek
zaterdag 21 november 2015

De angst voor nieuwe waarheden zit er bij veel managers diep in.

Verleden week schreef Mathijs Bouman in zijn FD-column dat het IMF had verzuimd de data van een cruciaal onderzoek te updaten voor 2013 en 2014. Het ging niet om een triviaal onderzoek maar een spraakmakende analyse van het effect van bezuinigen op economische groei. Voor een organisatie die meer dan €20 mrd heeft uitgeleend aan risicovolle landen lijkt me dit een cruciaal thema. Waarom werden de data van 2013 en 2014 niet gebruikt voor nieuwe inzichten?

Net zoals Sijbrand de Jong ons hiernaast uitlegt dat we in de natuurkunde maar 4% van alle materie kennen, zeggen IT-experts dat organisaties minder dan 5% van alle beschikbare data gebruiken. De verwachte explosie van data zal waarschijnlijk ook leiden tot meer ongebruikte data. Wat weerhoudt BV Nederland ervan om data echt in te zetten voor nieuwe inzichten en modellen? Ik denk dat het niet aan de techniek ligt, maar dat het tussen de oren zit. Jij en je organisatie missen een 'data mindset'.

Data mindset? Ik wil help je wel even op weg. Je middelen en infrastructuur zijn aardig op het droge. De data processing daait efficiënt en parallel op 'Hadoop' big datatechnologie. Je hoogopgeleide analisten staan te popelen om impact te hebben en je visualisatiesoftware schittert op vele schermen. En dan... blijven de nieuwe inzichten en verbeterde voorspellingen uit.

Worden de data misschien onvoldoende gebruikt omdat het niet in het belang van jouw team is om oude waarheden omver te gooien? Of omdat jouw inspirerende kerstpresentatie van 2014 een jaar later achterhaald bleek? Of nog erger, omdat je grootste actie in de markt eigenlijk lariekoek was? Het veranderen van perspectief levert de analist vaak weinig bonuspunten op, en is nooit zonder risico voor de carrière.

Of wordt het belang van het updaten van voorspellingen met verse data niet onderkend? De intuïtie van de mens heeft een afwijking, waardoor we teveel geloven in de betrouwbaarheid van voorspellingen op basis van te kleine datasets. Daardoor wordt het een logische keuze om je model met nieuwe data *niet* te updaten. De psychologen Kahneman en Tversky noemden dit in een wetenschappelijk artikel uit 1971 'Het geloof in de wet van de kleine getallen'.

Wil je data beter gebruiken, dan moet je een data mindset ontwikkelen bij jezelf en je team. Door nieuwe inzichten altijd te belonen, hoe onwelkom ze ook mogen zijn. En nooit te accepteren dat bepaalde data ongebruikt blijven. Door voorspellingen en realisaties gedisciplineerd te vergelijken, en zo de overschatting van betrouwbaarheid uit het systeem te halen. En tot slot: door wat minder je opinies te delen en wat vaker open vragen te stellen. Zodat analisten de vrijheid krijgen om fris naar de data te kijken.

*Welk deel van jouw stukje is echt nieuw,
en wat is ouwe koek?*

*Jan Fred
van Wijnen,
chefMorgen*

*Ik vind dat je geen opinies in je
vragen moet verstoppert.*

*Martin
Heijnsbroek*